

Neljapäev, 19. veebruar 2009

Barcelona protsess (Vahemere Liit)

P6_TA(2009)0077

Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsioon Barcelona protsessi (Vahemere Liit) kohta (2008/2231(INI))

(2010/C 76 E/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Barcelona deklaratsiooni, mis võeti vastu 27.–28. novembril 1995. aastal Barcelonas toimunud Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide välisministrite konverentsil ja millega loodi Euroopa - Vahemere piirkonna partnerlus;
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2008. aasta teatist „Barcelona protsess: Vahemere Liit” (KOM(2008)0319);
- võttes arvesse Barcelona protsessi (Vahemere Liit) heakskiitmist 13.–14. märtsil 2008. aastal Euroopa Ülemkogul Brüsselis;
- võttes arvesse 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemeremaade tippkohtumise ühisdeklaratsiooni;
- võttes arvesse 3.–4. novembril 2008. aastal Marseille's toimunud Vahemere Liidu riikide välisministrite kohtumise lõppdeklaratsiooni;
- võttes arvesse 5.–6. novembril 2007. aastal Lissabonis toimunud Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide välisministrite konverentsi järeldusi;
- võttes arvesse 27.–28. novembril 2005. aastal Barcelonas Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse kümnenda aastapäeva tähistamiseks toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna tippkohtumise järeldusi;
- võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee juhatus 12. juuli 2008. aasta deklaratsiooni, Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee 13. oktoobri 2008. aasta deklaratsiooni Lähis-Ida rahuprotsessi kohta ja Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee 13. oktoobri 2008. aasta soovitus Barcelona protsessi (Vahemere Liit) välisministrite esimeseks kohtumiseks;
- võttes arvesse Regioonide Komitee 9. oktoobri 2008. aasta arvamust;
- võttes arvesse Rabatis 16. oktoobril 2008. aastal toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude tippkohtumise deklaratsiooni;
- võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee eesistuja lõppdeklaratsiooni ning Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee soovitusi, mis võeti vastu selle neljandal täiskogu istungjärgul 27. ja 28. märtsil 2008. aastal Ateenas;
- võttes arvesse EuroMed-Scola esimest kohtumist Strasbourgis, kuhu 16. ja 17. novembril 2008. aastal tulid kokku Euroopa Liidu partner- ja liikmesriikide noored kodanikud;
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Liidu Vahemere-poliitika kohta ja eelkõige 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu kohta ⁽¹⁾;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0257.

Neljapäev, 19. veebruar 2009

- võttes arvesse komisjoni 21. mai 2003. aasta teatist „Inimõigusi ja demokratiseerimist puudutavate ELi meetmete tõhustamine Vahemere piirkonna partneritega. Strateegilised suunised.” (KOM(2003)0294);
 - võttes arvesse komisjoni 4. detsembri 2006. aasta teatist Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta (KOM(2006)0726);
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee eesistumisaja (märts 2008 – märts 2009) prioriteete;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, põhiseaduskomisjon ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni arvamusi (A6-0502/2008),
- A. arvestades Vahemere piirkonna keskset asendit ning ühishuvide hulga suurenemist Euroopa Liidu ja tema partnerriikide vahel seoses globaliseerumise ja rahumeelse koeksisteerimise vajadusega ning sellest lähtuvalt vajadust tagada suurem piirkondlik ühtekuuluvus ja kujundada piirkonnas välja ühtne poliitiline strateegia;
- B. arvestades, et EL on pühendunud ÜRO aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele ja peaks seda kindlalt jätkama;
- C. arvestades majanduslike, poliitiliste ja kultuuriliste erinevuste suurenemist Vahemere põhja- ja lõunاران-
nikul ning vajadust vähendada neid erinevusi, et oleks võimalik viia lõpule rahul, turvalisusel ja heaolul rajaneva ühisruumi loomine;
- D. arvestades, et ELi ja Vahemere piirkonna partnerriikide suhteid on vaja põhjalikult ja tulemustele orienteeritult läbi vaadata ja süvendada, lähtudes kõikide partnerite võrdsuse väärtustamisest ja olemasolevate kokkulepete rakendamisest, kuid võttes samuti arvesse seni rakendatud poliitika puudusi ja vajakajäämisi, sealhulgas Barcelona protsessi pettumust valmistavaid tulemusi;
- E. arvestades Vahemeremaade suhtes rakendatud Euroopa naabruspoliitika ilmseid puudusi, kuna kahepoolsete suhete eelistamine näib tasakaalustamata lähenemisena ja selle tõttu pole võimalik piirkonnas ühiselt olulisi reforme läbi viia;
- F. arvestades vajadust tagada ELi ja tema partnerriikide vaheliste suhete põhinemine tihedal koostööl, mille aluseks on inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete järgimine kogu Vahemere piirkonnas;
- G. arvestades, et Barcelona protsessi käivitamisest saadik pole mõnedes partnerriikides saavutatud olulist edu mõnede nende allkirjastatud 1995. aasta Barcelona deklaratsioonis esile tõstetud ühiste väärtuste ja põhimõtete järgimises, eelkõige demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi valdkonnas;
- H. arvestades vajadust edendada piirkondlikku ja majanduslikku integratsiooni Vahemere piirkonna riikide vahel; arvestades, et tõeline piirkondlik ja majanduslik integratsioon on võimalik ainult juhul, kui olemasolevate konfliktide lahendamisel ning demokraatia ja inimõiguste valdkonnas tehakse konkreetseid edusamme;

⁽¹⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 443.

Neljapäev, 19. veebruar 2009

- I. arvestades, et ELi ja Vahemere piirkonna riikide tihedamad suhted on oluliselt suurendanud liiklust nende riikide vahel, millega ei ole aga kaasnenud vastavate infrastruktuuride vajalikku täiustamist ja moderniseerimist;
- J. arvestades, et riigipead ja valitsusjuhid tunnistasid 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemere-maade tippkohtumise ühisdeklaratsioonis, et Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee on Barcelona protsessi (Vahemere Liidu) õiguspärane parlamentaarne väljendus, ning avaldasid samal ajal oma kindlat toetust Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee rolli tugevdamisele suhetes Vahemere piirkonna partneritega;
- K. rõhutades, et valitsustevaheline tasand ei ole piisav selleks, et hõlmata Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide vahelisi poliitilisi suhteid tervikuna;
- L. rõhutades, kui oluline roll on Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarsel assambleel, mis võimaldab dialoogi ja koostööd Euroopa – Vahemere piirkonna alal, koondades 27 ELi liikmesriiki ja kõiki Lähis-Ida rahuprotsessiga liitunud osapooli;
- M. arvestades, kui oluline on tagada kohalike ja piirkondlike asutuste osalemine Barcelona protsessi (Vahemere Liit) raames kindlaks määratud projektides ja algatustes ning võtta arvesse kõnealuste organite hiljuti tehtud ettepanekuid;
- N. arvestades, et oluline on tagada tööturu osapoolte ja kodanikuühiskonna osalemine Euroopa – Vahemere piirkonna suhete elavdamisel;
- O. tuletades meelde, et hädavajalik on hoiduda olemasolevate poliitikavahendite, poliitikakavade ja institutsionaalsete tasandite kõrvale või kohale veelgi uusi kuhjamast ning tagada Euroopa – Vahemere piirkonna suhetesüsteemi terviklik sidusus;
- P. rõhutades vajadust lahendada kiiresti ja rahumeelselt kõik Vahemere piirkonna riike hõlmavad konfliktid ning tunnistades kultuuridevahelise dialoogi säilitamise olulisust kõnealuses kontekstis;
- Q. arvestades, et Iisraeli ja Palestiina vahelise konflikti hiljutine taaspuhkemine mõjutab Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse üle peetavat poliitilist dialoogi ja võib seada ohtu mitme kõnesoleva uue algatusega püstitatud eesmärgi saavutamisele;
- R. arvestades, et jätkuv lahenduse puudumine Lääne-Saharas valitsevatele tõsistele poliitilistele pingetele ei aita kaasa Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse taaskäivitamisele,
1. on seisukohal, et Barcelona protsessi (Vahemere Liit) ettepanek, mille riigipead ja valitsusjuhid 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemere-maade tippkohtumisel vastu võtsid, annab panuse rahu ja heaolu saavutamisse ning kujutab endast edasiminekut Vahemere-maade majandusliku ja piirkondliku integratsiooni ning koostöö poole keskkonna ja kliimaga seonduvates küsimustes tingimusel, et lubatu täidetakse ning sellel on konkreetsed ja nähtavad tulemused; rõhutab, et partnerluse avamine sellega assotsieerumata riikidele suurendab võimalusi luua ELi ja tema Vahemere piirkonna partnerriikide vahel võrdsetele alustele rajatud suhted ning lahendada piirkonna probleemid kõikehõlmaval viisil;
2. kordab oma 15. jaanuari 2009. aasta resolutsioonis olukorra kohta Gaza sektoris⁽¹⁾ väljendatud seisukohta ja väljendab muret seoses Iisraeli ja Palestiina vahelise konflikti taaspuhkemisega, mis on juba mõjutanud Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse osapoolte vahelist poliitilist dialoogi; on seisukohal, et Vahemere Liidu loomise algetapis on oluline vältida edasisi viivitusi ja loodab, et koostöö tugevneb taas võimalikult kiiresti, andes panuse Lähis-Idas rahu saavutamise üldise eesmärgi täitmisesse; rõhutab, et kui võtta arvesse põhimõtteid, milles lepiti kokku eespool nimetatud 13. juuli 2008. aasta Pariisi tippkohtumisel ja eespool nimetatud 3. ja 4. novembri 2008. aasta Marseille'is toimunud välisministrite kohtumistel, peaksid Vahemere Liidu uued institutsioonid keskenduma selgelt projektipõhisele mõõtmele, mis moodustab liidu põhilise lisandväärtuse;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0025.

Neljapäev, 19. veebruar 2009

3. märgib, et 3. ja 4. novembril 2008. aastal Marseille's toimunud välisministrite kohtumisel tehti ettepanek nimetada Barcelona protsess (Vahemere Liit) ümber Vahemere Liiduks; on arvamisel, et selle nime kasutamine võimaldab väärtustada võrdset partnerlust, mille eesmärk on viia ellu majandusliku ja piirkondliku integratsiooni projektid; peab siiski vajalikuks, et Euroopa–Vahemere piirkonna suhete strateegiline väärtus ja Barcelona *acqui*, eelkõige kodanikuühiskonna osatähtsus, leiaksid algusest peale kinnitust ELi poliitikavaldkondades, mida nüüdsest kujundatakse juba koos Vahemere piirkonna partneritega ja mida rakendatakse piirkondlike ja allpiirkondlike programmide ja kahepoolset koostööl rajanevate ühiste suuniste abil;
4. palub seepärast nõukogul ja komisjonil tagada ELi tegevuse järjepidevus, eelkõige võimalike institutsiooniliste arengute puhul (eriti Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja roll komisjoni asepresidendina) ja ühenduse eelarve kasutamisel;
5. avaldab heameelt selle üle, et ELi institutsioonide raames toetati Vahemere Liidu loomist;
6. kiidab heaks otsuse eelisarendada mitmepoolset raamistikku, mida tuleks arendada Barcelona protsessi (Vahemere Liit) raames ette nähtud uute vahendite abil välja töötatava paari ulatusliku projekti kaudu; võtab siiski teadmiseks, et Vahemere piirkonnas endas puuduvad majandusliku ja piirkondliku integratsiooni strateegiad, mille abil selliseid projekte edendada;
7. on seisukohal, et projektide elluviimiseks tuleb kasutada programmikokkuleppe mudelit, mille abil määrata lähimuspõhimõtte kohaselt kindlaks erinevate institutsionaalsete tasandite (Euroopa Liit, liikmesriigid, piirkonnad, ettevõtjad, tööturu osapooled) esindajate vastutus rahalises ja juhtimiplaanis;
8. juhib tähelepanu, et Vahemere Liidu raames rahastatavaid projekte peaks toetama ühenduse, partnerriikide ja erasektori vahenditest; kutsub kõnealusel eesmärgil nõukogu ja komisjoni täpsustama ja tugevdama Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP) rolli ja algatusi, mille investeerimisprogramm hõlbustab Vahemere piirkonna riikide majanduse avatumaks muutumist ja moderniseerimist; kinnitab, et pooldab endiselt Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimispannga loomist ja kooskõlastamist rahvusvaheliste investoritega; rõhutab Vahemere lõunapoolsetest riikidest välja rännanute säästude päritoluriiki tagasi kandmise olulisust ning on seisukohal, et tegemist on seni ebapiisavat kasutust leidnud suurepärase arenguhoovaga;
9. on seisukohal, et tuleb tagada ELi rahaline osalemine Vahemere piirkonna projektides ka olukorras, kus finantsperspektiivi pole läbi vaadatud, ilma et kahjustataks käimasolevaid või kavandatud Euroopa – Vahemere piirkonna regionaalseid programme, mille tõhustamist on Euroopa Parlament mitmel korral soovitanud; rõhutab sellega seoses Euroopa Parlamendi volitusi Euroopa Liidu eelarve vastuvõtmises; soovib, et Euroopa Parlamenti teavitataks korrapäraselt projektide kulgemisest;
10. on seisukohalt, et sekretariaadil võiks olla suur potentsiaal Euroopa – Vahemere piirkonna suhete elavdamisel tänu operatiivsele tegutsemisvõimele ja koosseisu väärtuslikule poliitilisele taustale; nõuab, et sekretariaat asuks tegutsesma võimalikult kiiresti, et tõestada, et praeguseid pingeid saab lahendada reaalsete ja konkreetsete vastastikuse koostöö projektide edendamise abil; väljendab heameelt asjaolu pärast, et sekretariaadi asukoha suhtes saavutati üksmeelne kokkulepe; tuletab meelde, et Barcelona on linn, kus sai alguse Euroopa – Vahemere piirkonna partnerlus;
11. nõustub, et Euroopa Liidu seisukohast vaadatuna peab kaasesistumine olema kooskõlas ELi välissuhetes esindatuse põhimõttega vastavalt kehtivas asutamislepingus sätestatule; loodab sellega seoses, et kui täitub eeldus Lissaboni lepingu jõustumise kohta, tagab Euroopa Liit oma esinduses Vahemere Liidu uutest institutsioonides sidususe ja järjepidevuse;

Neljapäev, 19. veebruar 2009

12. avaldab heameelt seoses ministrite konverentsi 3. novembri 2008. aasta otsusega, milles võeti nõuetekohaselt arvesse Jordaanias 13. oktoobril 2008. aastal vastu võetud Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee soovitus; toetab otsust anda Vahemere Liidule tugev parlamentaarne mõõde, tugevdades sellega tema demokraatlikku legitiimsust, toetudes Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarsele assambleele, mida tuleks veelgi tugevdada, nähes ette võimaluse anda talle juriidilise isiku staatus, õigus teha majandusliku ja piirkondliku integratsiooni strateegiate ja projektide ettepanekuid ning neid hinnata, samuti võimalus esitada soovitusi välisministrite kohtumistele; jääb ootama, et Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee kui institutsiooni tunnustamine väljendub samuti assamblee osalemises vaatlejana kõigil juhtide koosolekutel, riigipeade ja valitsusjuhtide kohtumistel, ministrite kohtumistel ning kõrgemate ametnike ettevalmistavatel kohtumistel;

13. tervitab Vahemere Liidu välisministrite otsust arvata Araabia Liiga kõigil tasanditel toimuvate kõigi kohtumiste osalejate hulka, arvestades liiga positiivset panust rahu, heaolu ja stabiilsuse eesmärkide saavutamisele Vahemere piirkonnas;

14. rõhutab vajadust kaasat piirkondlikud ja kohalikud asutused uude institutsioonilisse raamistikku; väljendab heameelt seoses Regioonide Komitee arvamusega ja ettepanekuga luua Euroopa – Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM);

15. on seisukohal, et paralleelselt parlamentaarse mõõtme tugevdamisega on vaja samasugust arengut kodanikuühiskonna kaasamiseks Vahemere Liidu asjaomasesse institutsioonilisse struktuuri, eelkõige mehhanismide abil, mis tagavad kodanikuühiskonnaga konsulteerimise projektide väljavalimisel, rakendamisel ja järelevalvel; kutsub Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarset assambleed kaasama oma töösse senisest rohkem Vahemere põhja- ja lõunapoolsete riikide kodanikuühiskondi; nõuab, et väärtustataks tööturu osapoolte rolli Euroopa – Vahemere piirkonna majandus- ja sotsiaalkomitee loomisel;

16. märgib, et mõned Barcelona protsessis (Vahemere Liit) osalevad riigid ei ole Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse osalised; kutsub selleks nõukogu, komisjoni ja kõiki Barcelona protsessis (Vahemere Liit) osalevaid riike looma sidusat suhteraamistikku, mille põhisiht on ELi ja kõigi Vahemere piirkonna riikide majanduslik ja piirkondlik integratsioon; palub nõukogul ja komisjonil tagada, et kõigil Vahemere Liidu liikmesriikidel oleks juurdepääs Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames juba ette nähtud piirkondlikele programmidele;

17. rõhutab, et Vahemere Liidus osalemine ei ole alternatiiv ELi laienemisele ja ei mõjuta ühegi praeguse ega tulevase kandidaatriigi ühinemise väljavaateid; on seisukohal, et Vahemere Liit ei ole takistuseks muudele piirkondlikele koostöö algatustele;

18. rõhutab vajadust vaadata sügavuti läbi kogu Euroopa Liidu Vahemere-poliitika, tugevdades selle poliitilist mõõdet ja ühist arengut, ning tuletab meelde, et ühelgi juhul ei piira Barcelona protsess (Vahemere Liit) Vahemere-poliitika laialdasemat haaret;

19. on seisukohal, et Barcelona protsess (Vahemere Liit) peaks tugevdama Vahemere piirkonna partnerluse raames kasutatavaid koostöövorme, et anda kõigile partnerriikidele võimalus osaleda piirkondlikes programmides ja Euroopa Liidu vastavates poliitikates ühiselt kokku lepitud prioriteetide ja eesmärkide alusel; tuletab meelde, et oluline on tugevdada partnerriikide osalust ühenduse programmides, eriti hariduse, teadusuuringute ja kutsekoolituse valdkonnas (üliõpilasvahetus jne);

20. on seisukohal, et rahu, julgeoleku, inimõiguste ja demokraatiaga, samuti ka kultuurikoostöoga seotud küsimusi tuleb vaadelda Euroopa – Vahemere piirkonna suhete raames; kinnitab veelkord, et Vahemere Liit keskendub strateegiliste kavade ja konkreetsete projektide kaudu piirkondlikele, infrastruktuuri- ja keskkonnaküsimustele; soovib, et see konkreetne mõõde aitaks kaasa Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse tugevdamisele;

Neljapäev, 19. veebruar 2009

21. tuletab meelde 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemere piirkonna tippkohtumisel välja-pakutud esimesi algatusi: Vahemere saastest puhastamine, merekiirteed ja kiirmaanteed, kodanikukaitse, Vahemere päikeseenergia kava, kõrgharidus ja teadustegevus ning Vahemere piirkonna ettevõtluse arenda-mise algatus;
22. tuletab meelde, et Barcelona protsessi ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks tuleb koostöövald-kondadesse kiiresti kaasata veeressursside majandamine, põllumajandus, toiduainetega kindlustatus, energeetika, kutseharidus, kultuur, tervishoid, turism jne;
23. toetab kindlalt Barcelona protsessi (Vahemere Liit) keskkonnamõõdet ning sellega seonduvaid algatusi ja projekte, nagu uus Euroopa – Vahemere piirkonna algatus Vahemere saastest puhastamiseks ja Vahemere päikeseenergia kava;
24. on seisukohal, et kõigi Vahemere piirkonna riikide kaasamine Barcelona protsessi (Vahemere Liit) annab võimaluse tegelda piirkonna probleemidega ulatuslikumal viisil ning siduda ja kooskõlastada protsessi tõhusamalt juba olemasolevate programmidega, nagu ÜRO keskkonnaprogrammi Vahemere tegevuskava;
25. väljendab heameelt Euroopa - Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee 27. ja 28. märtsil 2008. aasta neljanda täiskogu istungi eesistuja lõppdeklaratsioonis sisalduva ettepaneku üle luua Euroopa – Vahe-mere piirkonna energiaühendus, mida Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarne assamblee toetab; tunnistab Euroopa – Vahemere piirkonna partnerite energeetikavaldkonnas toimuva koostöö tugevdamise olulisust ning vajadust arendada välja piirkondlik energiaturg, eesmärgiga rakendada ulatuslikult taastuv-energia kasutamise ja energia infrastruktuuri projekte Euroopa – Vahemere piirkonnas;
26. on seisukohal, et Euroopa – Vahemere piirkonna suhete tugevdamine hoogustab rahu ja heaolul rajaneva ala loomist; rõhutab, et rahu ja poliitiline stabiilsus Vahemere piirkonnas on kollektiivse ja indi-viduaalse turvalisuse jaoks otsustava tähtsusega, mõjutades ka kaugemaid piirkondi; rõhutab, et seda eesmärki on võimalik saavutada ainult piirkonna konfliktide kõikehõlmava lahendamise kaudu läbirääki-miste teel; on seisukohal, et EL peab kõigi osaliste usaldust võites võtma endale kõnealuste konfliktide lahendamisel juhtrolli; rõhutab tungivalt vajadust teha jätkuvalt ametlikku koostööd rahvusvahelise terro-rismi, uimastikaubanduse, organiseeritud kuritegevuse ja inimkaubanduse vastu võitlemise valdkonnas; tervitab Marseille' deklaratsioonis asjaomastele pooltele tehtud üleskutset püüda viia ellu Lähis-Ida järkjär-guline demilitariseerimine ja desarmeerimine, et eeskätt luua tuumarelv- ja massihävitusrelvavaba ala;
27. on seisukohal, et pingete leevendamiseks Vahemere piirkonnas on vaja parandada sotsiaalset ja kultuurilist mõistmist rahvaste vahel ning seetõttu tuleb toetada selliseid algatusi, nagu Tsivilisatsioonide Liit, kui privilegeeritud dialoogi ruumi, mis aitab kaasa piirkonna stabiliseerimisele; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon esitaksid sellise dialoogi edendamise strateegia; ergutab tugevdama sidemeid Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee ja Anna Lindhi fondi vahel, sealhulgas organiseerima kohtumisi Anna Lindhi nimelise fondi juhtivate võrgustike ja Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee kultuurikomisjoni vahel;
28. rõhutab, et Euroopa – Vahemere piirkonna poliitika üks olulisemaid eesmärke on õigusriigi, demo-kraatia, inimõiguste järgimise ja poliitilise pluralismi edendamine, ning märgib, et endiselt esineb nende põhimõtete jämedaid rikkumisi; kinnitab vajadust edendada inimõiguste ja õigusriigi põhimõtet; soovib tänaseks saavutatud tulemustele hinnangu andmist ning partnerluse raames rakendatud instrumentide kohandamist; nõuab tungivalt, et komisjon sätestaks kõnealuste instrumentide puhul täpsed abikõlplikkuse kriteeriumid, sealhulgas teiste rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu Euroopa Nõukogu suhtes, ning kehtes-taks tõhusa süsteemi nende rakendamise jälgimiseks; palub sellega seoses kõikidel algatusest huvitatud pooltel süvendada ja soodustada kõikide inimeste ja eriti asjaomaste usuvähemuste usuvabaduse austamist; toetab ühise poliitilise ja institutsioonilise raamistiku väljatöötamist, mis võimaldab väärtustada vastastikkuse mõõdet nii probleemide kindlaks tegemise kui ka ühiste lahenduste leidmisel;

Neljapäev, 19. veebruar 2009

29. kutsub seetõttu nõukogu ja komisjoni lisama uue algatuse eesmärkide hulka selgelt inimõiguste ja demokraatia edendamise, tugevdama veelgi olemasolevate mehhanismide, nagu assotsiatsioonilepingutes sisalduva inimõigusi käsitleva klausli rakendamist, ja inimõiguste allkomisjonide moodustamist ning looma mehhanismi, mille abil rakendada kõnealust klauslit uue põlvkonna lepingutes ja Euroopa naabruspoliitika tegevuskavades; rõhutab, et Euroopa naabruspoliitika inimõiguste edendamise vahendeid tuleb võimalikult hästi ära kasutada, tagades Euroopa institutsioonide suurema poliitilise järjepidevuse;

30. kutsub kõiki partnerluse osalisriike, komisjoni ning Vahemere Liidu tulevase institutsiooni hoogustama ühise migratsioonipoliitika rakendamist, et väärtustada inimressursse ja tugevdada vastastikusi kontakte Vahemere piirkonna rahvaste vahel, vältides sealjuures üksnes julgeolekukaalutluste arvesse võtmist; on seisukohal, et rändega seonduvad küsimused peavad eelkõige käsitlema seadusliku rände võimalusi, võitlust ebaseadusliku rände vastu, ümberasunute paremat integreerimist ja varjupaigaõiguse kasutamist; peab oluliseks ELi liikmesriikide ja Vahemere lõunaranniku riikide vahelist tihedat koostööd ja valmisolekut kanda ühiselt vastutust; avaldab heameelt Euroopa – Vahemere piirkonna riikide migratsiooni käsitleva ministrite konverentsi toimumise üle 2007. aasta novembris ning peab vajalikuks, et Vahemere Liidus pöörataks erilist tähelepanu rände nõuetekohasele haldamisele;

31. võtab teadmiseks 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemeremaade tippkohtumise riigipeade ja valitsusjuhtide ühisavalduse, mille kohaselt annab Barcelona protsess (Vahemere Liit) tunnistust otsustavusest edendada inimressurside arengut ja tööhõivet kooskõlas aastatuhande arengueesmärkidega ja ühtlasi võidelda vaesuse vastu, ning ootab selleks uusi algatusi, programme ja finantssätteid;

32. on seisukohal, et Vahemere Liidu majandus- ja kaubandusalgatused vastastikku kasuliku Euroopa – Vahemere vabakaubanduspiirkonna loomiseks peavad toetama piirkonna majanduskasvu ja soodustama selle integreerimist maailmamajandusse ning vähendama arenguerinevusi Vahemere põhja- ja lõunaranniku vahel, suurendades samas sotsiaalset ühtekuuluvust;

33. rõhutab, et liberaliseerimisprotsessi sotsiaalset mõju tuleb korrapäraselt hinnata ja arvesse võtta, eelkõige toiduainetega kindlustatuse seisukohalt; rõhutab ka seda, et kõnesolev mõju võib sektorite ja riikide lõikes oluliselt erineda;

34. rõhutab mitteametliku sektori olulisust Vahemere lõuna- ja idapiirkonna riikides; on seisukohal, et piirkonna arengu tagamiseks tuleb toetada kõnealuste tegevusalade järkjärgulist integreerimist ametlikku majandusse;

35. märgib, et alates 2004. ja 2007. aasta laienemistest on kaubanduse maht ELi uute liikmesriikide ja Vahemere piirkonna partnerriikide vahel pidevalt kasvanud; nõuab, et seda suundumust võetaks arvesse ja toetataks partnerluse raames;

36. rõhutab vajadust julgustada noori looma väikeettevõtteid, muu hulgas lihtsustades laenude ja väike-laenude saamist; leiab samuti, et tuleb tõhustada toetust Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastule (FEMIP);

37. võtab teadmiseks asjaolu, et lepingud ühelt poolt ELi ja tema liikmesriikide ning teiselt poolt ELi ja Vahemere piirkonna riikide vahel näevad ette koostöömeetmed sisserände ja poliitilise varjupaiga taotlemise valdkonnas, sealhulgas sisserändajatele ette nähtud keskuste rahastamine, ning palub ELil ja liikmesriikidel viivitamata kontrollida, kas kõnealustes keskustes järgitakse täielikult inimõigusi ja põhivabadusi;

38. peab ülioluliseks konkreetsete, käegakatsutavate eesmärkide saavutamist sotsiaalvallas; tuletab sellega seoses meelde, et vabakaubandusala loomist ei tule vaadelda üksnes majanduskasvu seisukohast, vaid eelkõige lähtuvalt võimalusest luua uusi töökohti; tuletab meelde, et noorte ja naiste töötus on kõige tõsisem sotsiaalne probleem Vahemeremaades;

Neljäpäev, 19. veebruar 2009

39. kutsub lõunapoolseid partnerriike arendama lõuna-lõuna kontakte sarnaselt Egiptuse, Jordaania, Maroko ja Tuneesia vahel Agadiris sõlmitud majanduskokkuleppele ning rõhutab, et ELi institutsioonid peavad lõuna-lõuna majandusliku integratsiooni soodustamiseks vastama positiivselt tehnilise abi taotlustele;

40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning kõigi Vahemere Liidu partnerriikide valitsustele ja parlamentidele.

Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi läbivaatamine

P6_TA(2009)0078

Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsioon Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi läbivaatamise kohta (2008/2236(INI))

(2010/C 76 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1638/2006, millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta ⁽¹⁾ (ENPI);
- võttes arvesse Euroopa naabruspoliitika (ENP) arengut alates 2004. aastast ja eelkõige komisjoni eduaruandeid selle rakendamise kohta;
- võttes arvesse tegevuskavu, mis on ühiselt vastu võetud Armeenia, Aserbaidžani, Egiptuse, Gruusia, Iisraeli, Jordaania, Liibanoni, Moldova, Maroko, Palestiina omavalitsuse, Tuneesia ja Ukrainaga;
- võttes arvesse partnerlus- ja koostöölepingut, millega sõlmiti partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel, mis jõustus 1. detsembril 1997. aastal, ning 2008. aasta detsembris taasallustatud läbirääkimisi uuendatud partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks;
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta septembris ja oktoobris vastu võetud otsuseid, mille kohaselt tuleb pärast poliitvangide vabastamist ja parlamendivalimiste läbiviimise vähest parandamist taastada Valgevene ametivõimudega peetav dialoog ja peatada kuueks kuuks sealsetele juhtisikutele kehtestatud reisipiirangud;
- võttes arvesse 27.–28. novembril 1995. aastal Barcelonas toimunud Euroopa-Vahemere piirkonna välisministrite konverentsil vastu võetud Barcelona deklaratsiooni, millega pandi alus Euroopa ja Vahemere piirkonna partnerlussuhetele;
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2008. aasta teatist pealkirjaga „Barcelona protsess: Vahemere Liit” (KOM(2008)0319);
- võttes arvesse Barcelona protsessi - Vahemere Liidu heakskiitmist 13. ja 14. märtsil 2008. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel;
- võttes arvesse 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemere piirkonda käsitleva tippkohtumise deklaratsiooni;
- võttes arvesse deklaratsiooni valitsemistava, projektide ja piirkondliku poliitilise dialoogi kohta, mis võeti vastu Barcelona protsessi - Vahemere Liidu ministrite konverentsil, mis toimus 3.–4. novembril 2008. aastal Marseilles's;

⁽¹⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 1.